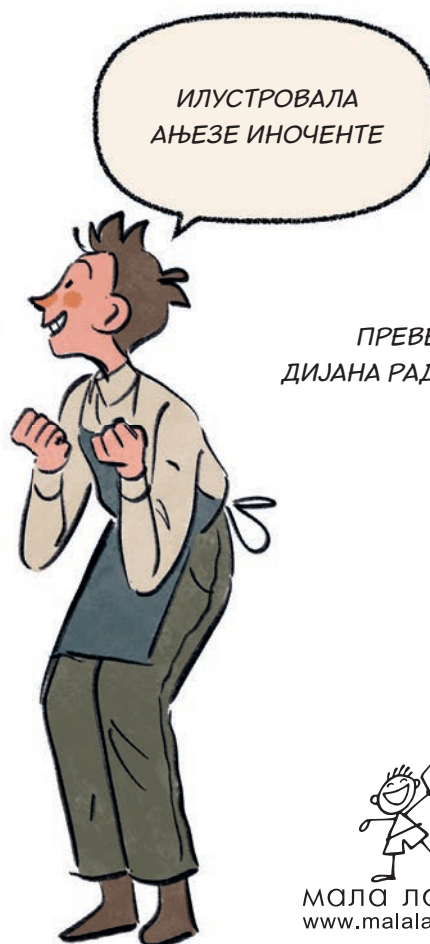

ЗАЈЕДНО СМО ЈАЧИ

Како је рад удруженим снагама променио свет!

ПРЕВЕЛА
ДИЈАНА РАДИНОВИЋ

мала лагуна
www.malalaguna.rs

САДРЖАЈ

6 Авион

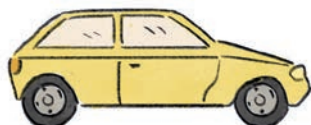
14 Комјутер

22 Компас

30 Филм

38 Грамофон

46 Аутомобил

54 Воз

62 Телефон

70 Телескоп

78 Микроскоп

Иза сваког изума сјоји сјајан џимски раг!

Желите ли да знате како је настао МОБИЛНИ ТЕЛЕФОН
или да сазнате ко је дошао на идеју да направи први АВИОН?
Желите ли да знате ко је измислио АУТОМОБИЛ, ВОЗ и ФИЛМ?

ДЕСЕТ ИЗУМА о којима ћете читати на овим страницама нису
увек изгледали онако како изгледају данас, и премда их је
осмислио један изумитељ бриљантног ума, у стварности су сви
резултат ДУГОГ (веома дугог!) ТИМСКОГ РАДА. Вековима се већ
многи научници, математичари и инжењери труде да усаврше
првобитне пројекте, а тиме што се ослањају на нове технологије,
све модерније материјале и открића до којих је

дошло током времена, дају
свој допринос да се унапреде
најпознатији изуми у историји.

МОЖДА БИХ
МОГАО ДА
ДОДАМ...

ДА, ОВАКО
ЋЕ МОЋИ!

ЖВРЉ
ЖВРЉ

ГАЛИЛЕО ГАЛИЛЕЈ, ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ, ТОМАС ЕДИСОН и многи други чија су нам имена мање позната вредно су радили и дали свој кључни допринос да неки велики пројекат заживи.

ОТКРИЋИМА НИКАД КРАЈА, а можда бисте се, ко зна, и ви могли придружити овој ексклузивној групи која је променила свет...

А САД ЈЕ ВРЕМЕ ДА ОКРЕНЕМО СТРАНУ... .

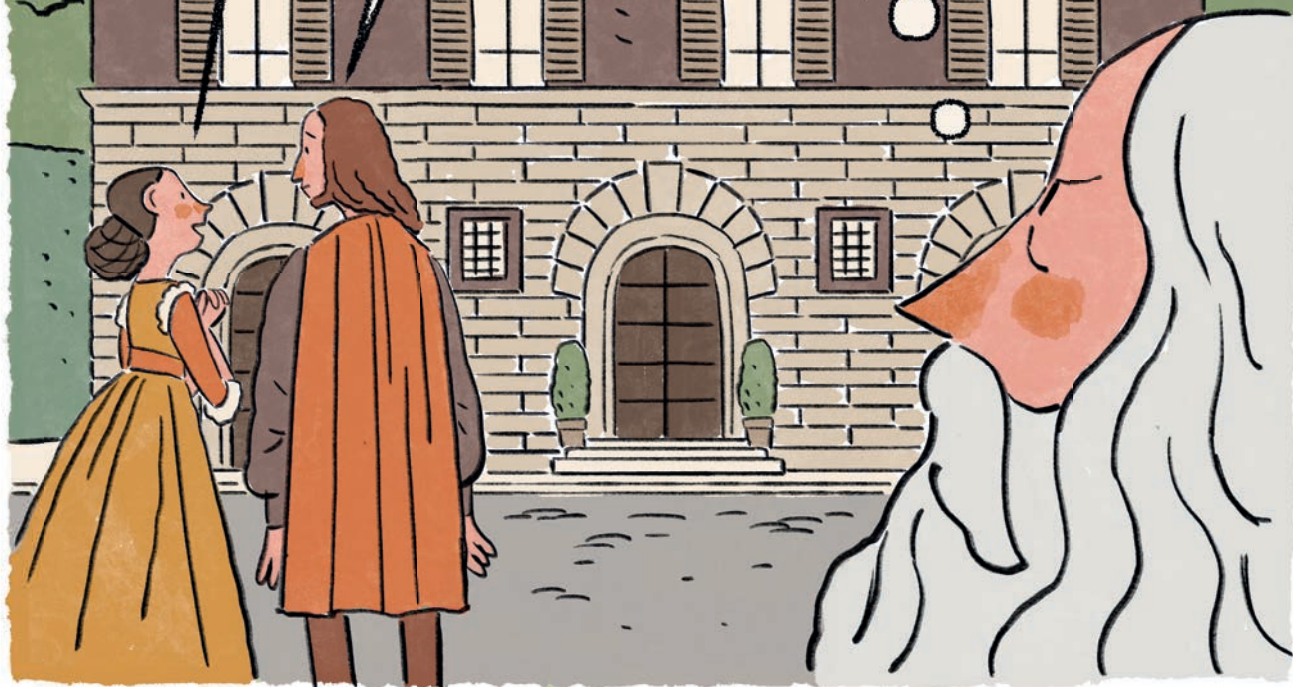
СРЕЋНО ВАМ ОТКРИВАЊЕ!

Крај 15. века

ВОЛЕЛА БИХ ДА
ПУТУЈЕМ. ДРАГИ, КУДА
ЋЕМО ДА ИДЕМО?

ДА МОЖЕМО ДА
ЛЕТИМО КАО ПТИЦЕ,
МОГЛИ БИСМО,
ГОСПО, ДА ОБИЋЕМО
ЦЕО СВЕТ.

АВИОН

Авиони су доказ да уз ојромну снају воље можемо ђосићи немојуће.

Хиљадама година људи су сневали о томе да могу да лете као птице и прелазе огромне удаљености за кратко време. Међутим, у давна времена то није било могуће, и чинило се недостижним допрети до остатка света. Замислите само колико би вам требало да пешке одете до најближег града. Или изван земље. А сад замислите да желите да одете на други континент... колико би вам месеци за то требало?

Из тог разлога, људи који имају жарку жељу да истражују и путују вековима су, на разне начине, покушавали да измисле и направе „летећу машину“ којом би путовали небом сасвим слободно... и наравно без повреда! Од тих чудних експеримената мало је тога остало, али сачувани су пројектни планови пуни детаља и цртежа (и њима се можете дивити!) славног Леонарда да Винчија, који је 1488. године осмислио прву летелицу. Његова машина је подсећала на велику механичку птицу, а пилот би према плану њоме летео тако што би померао крила помоћу руку и ногу. Реп би се кретао помоћу пилотове главе. Мало заморно, зар не?

Укратко, Леонардова летећа машина није предалеко стигла.

Стога је визија летења остала сан, и још је било немогуће прелазити велике раздаљине за краће време. Али после Леонарда многи други изумитељи су напорно радили како би летење међу облацима постало могуће...

Било је безброј експеримената, укључујући управљење балона на врућ ваздух, све док браћа Вилбур и Орвил Рајт, који су по занимању били произвођачи бицикала, нису кренули да праве свој ЛЕТАЧА...

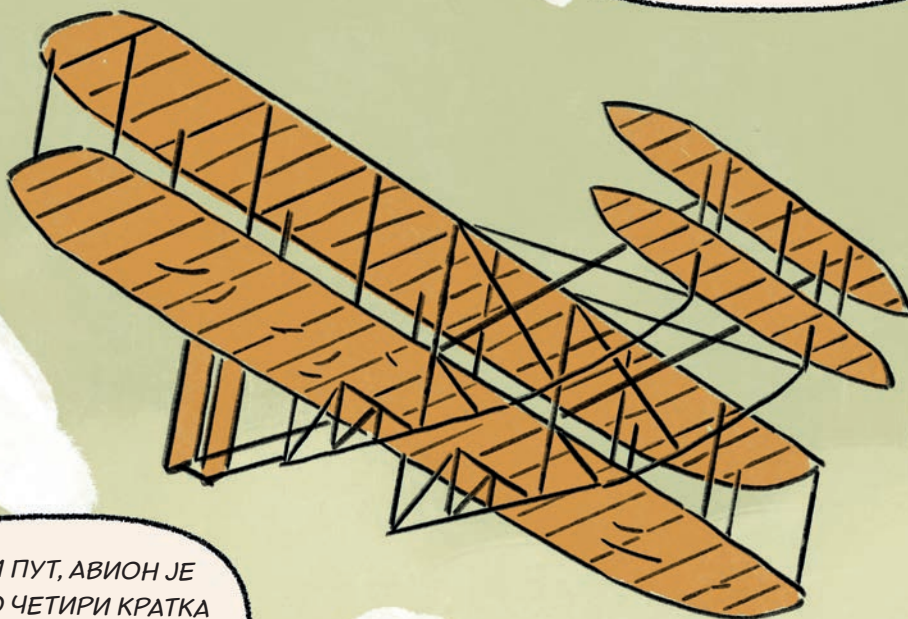
АКО БИ С ЈЕДНЕ СТРАНЕ
АВИОНА КРИЛА БИЛА ПОД
ВЕЋИМ УГЛОМ ЈЕДНО ОД
ДРУГОГ, ТО БИ ТРЕБАЛО ДА
ПРОМЕНИ ПРАВАЦ ЛЕТА...

ТАЧНО!
СЛИЧНО КАО КАД СЕ
ОКРЕНЕ УПРАВЉАЧ
БИЦИКЛА...

1903. године, први авион у историји, ЛЕТАЧ,
први пут је полетео у ваздух...

ОКВИР ЈЕ БИО
НАПРАВЉЕН ОД
ДРВЕТА, А КРИЛА ОД
ЈАКЕ ТКАНИНЕ!

РАСПОН КРИЛА ЈЕ БИО
12 МЕТАРА, А АВИОН ЈЕ
ТЕЖИО ОКО 340 КИЛОГРАМА
ЗАЈЕДНО СА ПИЛОТОМ.

ПРВИ ПУТ, АВИОН ЈЕ
ИЗВЕО ЧЕТИРИ КРАТКА
ЛЕТА, А НАЈДУЖИ
ЈЕ ТРАЈАО СВЕГА
59 СЕКУНДИ!

МОТОР ЈЕ РАДИО НА
УНУТРАШЊЕ САГОРЕВАЊЕ.
БРАЋА РАЈТ СУ ГА САМА
НАПРАВИЛА ЈЕР СУ ДОСТУПНИ
ПРЕВИШЕ КОШТАЛИ.

1904. ГОДИНЕ БРАЋА СУ
УСПЕЛА ДА ИЗВЕДУ ПРВИ
КРУЖНИ ЛЕТ ОСТАВШИ
У ВАЗДУХУ МИНУТ И
36 СЕКУНДИ!

Када радимо заједно,
можемо далеко дојурати!

Године 1905. браћа Рајт су коначно направила авион који је могао да лети неколико минута (то се можда не чини дуго, али за то време то је био прави рекорд!). Од тог тренутка, захваљујући раду многих других проналазача инспирисаних легендарним Вилбуром и Орвиллом Рајтом, материјали за изградњу летелица су се променили, постајући све отпорнији и напреднији, а мотори све снажнији. Током Првог светског рата, авиони су почели да се користе за осматрање непријатеља из ваздуха, а кад се рат завршио, авиони су коришћени у друге сврхе, попут достављања поште!

Амелија
Ерхарт